

VÁZLATOK

XXVI. Kelet-ázsiai erőternek központja: Japán

MÁSODIK HELYEN A VILÁGGAZDASÁGBAN

- Japán: → a **világgazdaságban a 2. helyen** áll az USA mögött
→ **autóipara V/1.**
→ a világ összes GDP-jéből való részesedése: 10%-át
→ vezető helyen a **pénzügyi hitelezésben**
→ a világ egyik legjelentősebb **működőtőke-exportőrje**

- jellemző magatartásformák: → szorgalom
→ tudatos takarékoság
→ magas képzettség
→ tudatos egészséges életmód → magas szintű egészségügyi ellátás → születéskor várható élettartam: nők: 85, ff: 78 év) /Magyarországon nők: 78, ff. 70 év (átlagosan 74 év); világátlag: nők: 68,1, ff: 63,4/
→ természetes szaporulat: negatív → fogyó népesség (bevándorlás minimális)

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK

- szigetvilág (3900 sziget) → négy legnagyobb szigete: **Hokkaidó, Honsú, Sikoku, Kjúsú**
→ erőforrásokban nagyon szűkösek (kivéve az erdőket)
→ az ország nagy része hegyvidék → **mezőgazdasági művelésre, ipari tevékenységre, letelepedésre alkalmatlan**
→ meredek lejtők, alacsony termőképességű talaj
→ szélsőséges időjárás (nagy esőzések, szélviharok)
→ gyakori földrengések

DE

- magas színvonalú mezőgazdaság
→ kispáraszti gazdaságok
→ kis gépek
→ műtrágyázás
→ minden helyet kihasználnak (*teraszos művelés*)
→ belterjes gazdálkodás → magas termésátlagok (*rizs, búza, zöldségek, gyümölcsök, tea*)
→ állattenyésztés alárendelt szerepet játszik (nincs hozzá hely)
→ élelmiszerből, ipari növényekből behozatalra szorul

energiaforrások

- csak **vízenergia** található → **kőolaj importra** szorul → hatalmas kőolajtárolók (legalább 5 évre elegendő tartalék)
→ egyre nagyobb szerep jut a **nukleáris energiának** → veszélyforrás: földrengés, tájfun, cunami)

feldolgozóipar

→ behozott alapanyagra épül, de a világ meghatározó feldolgozó iparával rendelkezik

A JAPÁN CSODA

Az ipari fejlődés 3 szakasza: 1. energiagazdaság kialakítása
2. alapanyaggyártás kialakítása (*vas- és acélkohászat, kőolajvegyészet*)
3. fogyasztási cikkek tömeges termelése (*gépkocsik, híradástechnikai termékek, elektromos, ipari és háztartási gépek, számítástechnikai berendezések*)

MINŐSÉGI VÁLTOZÁS

→ kezdetben: az **olcsóság** jellemezte
→ **fordulat** az 1980-as években → import technológiák, hazai fejlesztések → élre állt a *hajógyártásban, autógyártásban, vasúti és légi közlekedés fejlesztésében*
→ elárasztotta a világpiacon: *rádiókkal, TV-vel, fényképezőgépekkel, számoló- és számítógépekkel, háztartási gépekkel, DVD- és MP-as lejátszókkal*
→ elsőként fejlesztett ki **ipari robotot** a munkaerőgondok enyhítésére
→ ma a **megbízhatóság a „japán minőség”** szinonimája

GAZDASÁGI VISSZAESÉS

→ 1992-től: drágul a munkaerő → **drágul az előállítás** → **nőnek az árak** → csökken a versenyképesség, de még tartja vezető pozícióját a világgazdaságban

A GAZDASÁG FELLEGVÁRAI

Tokió-Kavaszaki-Jokohama városeyüttes → innen kerül ki a japán termékek egyharmada

Tokió → főváros, a csendes-óceáni térség legjelentősebb pénzügyi központja

második legnagyobb ipari koncentráció: **Oszaka-Kobe-Kiotó** térsége

Oszaka → a térség pénzügyi és gazdaságirányítási központja

A VILÁG LENAGYOBB HITELZŐJE

fontos szerepet vállalt:

→ az ázsiai országokba irányuló működőtőke beruházásokba

→ ázsiai nyersanyaglelőhelyek megnyitásban (*kőolaj, földgáz*)

→ *gyárait kitelepítette* **ázsiai országokba, Európába, Ausztráliába, USA-ba**

→ *a hazai gazdaság szereplőit védi kvótákkal és vámokkal*

→ **import:** kizárólag az országban **hiányzó** ásványkincsekre, energiahordozókra (élelmiszerre) terjed ki

→ **export:** magas szinten feldolgozott ipari termékek jellemzik